

KRISTIETIS UN DARBS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 3:19, 5Moz 16:15, 2Moz 25:10–30:38, Gal 5:22–26, Māc 9:10, 1kor 10:31.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad nu, mani mīļie brāļi, topiet pastāvīgi, nešaubīgi, pilnīgāki Tā Kunga darbā vienumēr, zinādami, ka jūsu darbs Tā Kunga lietās nav veltīgs” (1kor 15:58).

Darbs ir Dieva ideja. Ideālajā pasaulē pirms grēka Dievs deva Ādamam un Ievai uzdevumu rūpēties par dārzu (1Moz 2:15). Līdzīgi Radītājam, pēc kura līdzības viņi tika radīti, viņi bija nodarbināti radošā darbā un mīlošā kalpošanā. Tas ir, pat nekritušā pasaulē, pasaulē bez grēka un nāves, un ciešanām, cilvēkiem bija jābūt nodarbinātiem.

Šajā “starposmā” (pēc ideālās pasaules un pirms apsolītās) mēs esam aicināti uzskatīt darbu par vienu no Dieva svētībām. Jūdu vidū katram bērnam tika mācīts arods. Teica pat tā, ka tēvs, kas nemāca savam dēlam amatu, izaudzinās noziedznieku. Jēzus, Dieva Dēls, pavadīja daudzus gadus, darot Sava Tēva gribu godīgā darbā kā prasmīgs amatnieks, varbūt nodrošinot Nācaretes ļaudīm nepieciešamās mēbeles un lauksaimniecības darbarikus (Mk 6:3). Tā arī bija daļa no apmācības, lai sagatavotu Viņu nākamajai kalpošanai. Apustulis Pāvils darīja Kunga darbu, strādājot pusotru gadu kopā ar Akvilu un Priskillu par telšu taisītāju tikpat noteikti kā tad, kad viņš piedalījās sabata pārrunās sinagogā (Apd 18:1–4, 2tes 3:8–12). Šajā nedēļā mēs aplūkosim jautājumu par darbu un tā lomu kristīgajā izglītībā.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 12. decembrī.

Daudzās darba šķautnes

“Tā es atzinu, ka cilvēkiem nav nekā labāka kā priecāties un labi justies savas dzīves laikā, pievienodams tam tomēr atzinumu, ka tā tomēr ir Dieva dāvana, ja cilvēks, neraugoties uz nepārtraukto sava mūža piepūli, tomēr ēd, dzer un nereti pat dzīvi arī bauda” (Māc 3:12, 13).

“Darbs” – tas ir stiprs vārds bez izpušķojumiem. Viena zilbe latviešu valodā, tomēr tam ir daudzas iespējamās nozīmes. Pēc vajadzības mēs strādājam, lai būtu ēdiens, ko likt galdā, lai samaksātu rēķinus un lai nedaudz ietaupītu grūtiem brīžiem. Zaudēt darbu bieži ir sliktāk nekā panest sliktus darba apstākļus.

Darbs var piešķirt cilvēkam pašvērtību. Darbs ir tas, par ko parasti stāsta, atbildot uz jautājumu “Ar ko tu nodarbojies?” vai pat “Kas tu esi?”. Daudzi pensionāri turpina strādāt nepilnu laiku tik ilgi, cik vien viņi spēj, vai nu par samaksu, vai arī vienkārši kā brīvprātīgie. Darbs nodrošina iemeslu, kāpēc no rīta vajadzētu celties. Iedod pusaudzim darbu, un nepilngadīgo noziedzībā būs par vienu kandidātu mazāk.

Izlasi 1Moz 3:19. Kāds šeit ir konteksts un ko tas mums stāsta par citu darba šķautni, vismaz daļai no cilvēkiem? _____

Pēkšņi darbs, kas tika dots pirms grēkā krišanas, mainās pēc grēka ienākšanas. Šī ir atsauce uz citu darba šķautni. Dažiem darbs nozīmē tikai grūtu ikdienas pienākumu, kas noslēgsies ar nāvi. Viņi strādā darbā, ko viņi nicina, cerot, ka veselība līdz pensijai izturēs. Citiem darbs var pilnīgi pārņemt dzīvi, kļūstot par eksistences jēgu, pat visaptverošu personīgās identitātes avotu. Bez darba šie cilvēki jūtas nomākti un zaudējuši virzienu, nepārlicināti par to, ko darīt un kur iet. Pensijas gados viņi var fiziski un psiholoģiski sabrukt, un bieži viņi nomirst priekšlaicīgi.

Kristiešiem ir jāmācās, kā strādāt Dievam. Darbs ir vairāk nekā tikai ekonomiska nepieciešamība. Cilvēks ir vairāk nekā tikai darba ņēmējs. Ja pareizi saprotam, cilvēka mūža darbs ir kalpošanas ceļš, kas pauž viņa attiecības ar Kungu. Daļa no skolotāja uzdevuma ir palīdzēt skolēniem atrast darbu, kur viņu prasmes un Dieva intereses sastopas ar pasaules vajadzību.

Ar ko tu nodarbojies? Tas ir, ko tu dari ar savu dzīvi, un kā tu vari vislabāk pagodināt ar to Kungu? _____

Darbs un svētība

Nodarbošanās jeb darbs ir jautājums par “darīšanu”. Pat tie, kam darbs ir vismentālākais, tomēr beigās dara kaut ko fizisku, pat ja tas nozīmē tikai datora taustiņu spiešanu.

Ko šie panti mums māca par darbu, izmantojot “rokas” kā simbolu?

5Moz 16:15 _____

_____

Māc 9:10 _____

_____

Sak 21:25 _____

_____

Jer 1:16 _____

_____

Dievs ir iedevis “mūsu rokām darbu”, lai mēs varētu rast prieku un piepildījumu (sk. Sak10:4, 12:14). Psihologijā “pašefektivitāte” apraksta ticību, ka katram cilvēkam ir spēja paveikt dzīvē kaut ko nozīmīgu. Pašefektivitāte nepalielinās, atkārtojot: “Es domāju, ka es varu! Es domāju, ka es varu!” Pašefektivitāte palielināsies, tikai patiešām kaut ko darot.

Lai gan “mūsu roku darbs” ir Dieva svētība mums (sk. Ps 90:17) un ļauj mums dzīvot jēgpilnu dzīvi, Dieva augstākais plāns ir, lai “mūsu roku darbs” ir par svētību citiem. Pāvils raksta, ka mums ir jāstrādā, darot kaut ko lietderīgu ar savām rokām, lai mums būtu, ar ko dalīties. Pāvils noteikti dzīvoja pēc šī principa: “Jūs paši zināt, ka šīs manas rokas kalpojušas manām vajadzībām un tiem, kas pie manis bija. Es jums visās lietās esmu rādījis, ka, tā strādājot, nākas gādāt par vājiem, pieminot Kunga Jēzus vārdu, jo Viņš pats sacījis: ‘Svētīgāk ir dot nekā ņemt’” (Apd 20:34, 35).

Nehemijas vienkāršajai lūgšanai vajadzētu būt arī mūsu lūgšanai: “Bet tagad stiprini manas rokas” (Neh 6:9).

Kāda ir tava attieksme pret savu darbu? Kā tu varētu izmantot savu darbu, lai būtu par lielāku svētību citiem? _____

_____

_____

_____

_____

Darbs un izcilība

Pāršķirsti 2Moz 25:10–30:38. Cik specifisks bija Dievs, kad Viņš lūdza Mozu uzslīet telti pielūgsmei? Ko tas mums stāsta par Dieva raksturu? _____

Kad Dievs lika Mozum celt telti “Viņam”, Mozus varēja teikt: “Nekādu problēmu, Kungs! Es esmu cēlis teltis, kopš esmu aizgājis no Ēģiptes pirms 40 gadiem. Tikai vienu mirklīti, un viss būs gatavs!” Jebkuram vīrietim, kas dzīvoja tā laika seminomadu midiāniešu kultūrā, uzcelt telti bija sākums. Viņš varēja to izdarīt ar aizsietām acīm, tikmēr domājot par citām, daudz svarīgākām tēmām. Tas, ko Mozus nebija gaidījis, bija ļoti detalizēts projekts (visādi citādi ļoti vienkāršai arhitektoniskai konstrukcijai) plus vēl garš saraksts ar to, kā to celt, arī par katru mēbeli iekšpusē, kā arī par priesteru drēbēm – gandrīz 150 norādījumi punktu pa punktam. Lai uzbūvētu vienkāršu galdu, Mozum bija jāievēro septiņu soļu montāžas procedūra (2Moz 25:23–30).

Pievēršanās detaļām, ko Dievs parādīja Viņa telts būvniecībā (kā arī vēlāk, sniedzot norādījumus par upurēšanas rituāliem), parāda, ka valda izcilības gars, ilgas radīt neko mazāku par meistardarbu. Materiāli bija visaugstākās kvalitātes, dizains bija nevainojams, darbam bija jābūt izcilam – vēsts bija skaidra: “Dievam nevīžīgs darbs nav pieņemams!”

Tomēr, kaut arī standarts likās augsts, pats Dievs bija tas, kas nodrošināja ne tikai impulsu, bet arī cilvēku resursus, lai to sasniegtu. 2Moz 31:1–6, 35:30–36:1 mēs lasām, ka Dievs pats deva cilvēkiem nepieciešamās prasmes. Šie vīri bija “Gara pilni”, kas sniedza viņiem spējas un zināšanas visa veida amatniecībā, tā ka telts būvniecība un tās iekārtojums noritēja tā, kā “Kungs bija pavēlējis” (2Moz 36:1, NRSV). Pie tam tiem pašiem diviem meistariem tika piešķirtas arī “spējas mācīt” (2Moz 35:34, NKJV), lai viņu zināšanas un prasmes turpinātos Israēla kopienā. Lai gan šie divi cilvēki stāstā ir izcelti kā Dieva izraudzīti vadītāji, citi cilvēki saņēma līdzīgas dāvanas un pievienojās darbam (2Moz 36:2).

Līdz ar to tas, ka mēs esam grēcīgi, krituši cilvēki, nav pietiekams attaisnojums, lai kādu uzdevumu veiktu ar kaut ko mazāku par galēju nodošanos. Dievs sagaida, lai mēs vienmēr darītu visu to labāko, noliekot savus talantus, prasmes, laiku un izglītību izmantošanai lielākam mērķim.

Darbs un garīgums

“Ja dzīvojam Garā, tad arī staigāsim Garā” (Gal 5:25). Cilvēka darbs un garīgums nav šķīrami. Kristietība nav drēbes, ko var uzvilkt un tad novilkt, kad mainās garastāvoklis vai ejot cauri dažādām dzīves fāzēm. Tā vietā kristietība rada jaunu cilvēku, kas atklājas katrā dzīves dimensijā, arī darbā.

Izlasi Gal 5:22–26. Kādas dāvanas, ko apraksta Pāvils, runā arī par tevi un tavu darbu?

Vārdnīca “The Expository Dictionary on New Testament” (Jaunās Derības vārdu skaidrojošā vārdnīca) apraksta “garīgu” cilvēku kā cilvēku, kas “parāda Gara augļus pats savā veidā”. No šī mēs varam secināt, ka, pateicoties mūsu savienībai ar Kristu, mēs, cilvēki, darbosimies kā ticīgie visos dzīves aspektos.

Kāds patients Floridas slimnīcā atradās uz nāves gultas, un viņa tuvākais draugs bija nomodā viņam blakus. Māsiņas nāca un gāja, rūpējoties par pacienta vajadzībām. Lai uzturētu sarunu, draugs jautāja medmāsām, kur viņas ir mācījušās. Daudzas atbildēja, ka viņas ir ieguvušas izglītību Floridas slimnīcas koledžā.

Tas atstāja uz draugu lielu ietekmi. Vēlāk viņš vairākas reizes apmeklēja Floridas slimnīcas koledžu, lai redzētu, kāda tā ir. Kāpēc? Jo viņš bija stāstījis cilvēkiem, ka medmāsas, kas ir mācījušās šajā skolā, viņam likās tādas, kas pastāvīgi sniedza vairāk maigas un mīlošas aprūpes viņa mirstošajam draugam nekā māsiņas, kas bija mācījušās citur. Tas ir, viņš varēja redzēt lielu atšķirību, ievērojot māsiņu attieksmi pret viņa mirstošo draugu.

Viņš uzdeva daudz jautājumu par koledžu un tās misiju un beigās uzdāvināja 100 000 dolāru, lai varētu apmācīt vairāk medmāsu, kādas viņš bija redzējis darbībā. Jā, garīgums ir dzīvesveids.

Kā tu parādi savu garīgumu savas dzīves ikdienas pienākumos? Kā tu domā, kāda veida iespaidu radi tu (jo galu galā arī tu atstāj kaut kādu iespaidu)? _____

Darbs un namturība

“Visu, ko tava roka spēj ar taviem spēkiem veikt, to dari” (Māc 9:10). Gudrākais no cilvēkiem izmanto šos vārdus, lai dotu padomu par namturību katrā dzīves aspektā.

Lūdzot izteikt domas par kristīgo namturību, daudzi ierobežo sevi ar domu par kristieša fiskālo atbildību. Lai gan nauda noteikti ir svarīgs namturības aspekts, attiecināt to tikai uz naudas jautājumu ir pārāk šauri. Organizāciju teorijā namturība attiecas uz vadības atbildību attīstīt un atbilstoši izmantot visus pieejamos resursus.

Kādi ir resursi draudzē, ar ko Dievs mūs ir svētījis? Pēteris skaidri apliecina, ka ikvienam cilvēkam ir Radītāja piešķirtas dāvanas, un viņš šādus apdāvinātus kristiešus sauc par “svētiem priesteriem” (1Pēt 2:5) ar atbildību pret Dievu par to, kā viņi pārvalda savas Dieva dotās dāvanas: naudu, laiku, enerģiju, talantus un citas.

Izlasī Māc 9:10 un 1kor 10:31. Kāda ir šajos pantos izteiktā vēsts par to, kā mums vajadzētu strādāt un kā mums vajadzētu mācīt cilvēkiem strādāt? _____

Viena no bieži sastopamajām dzīves lamatām mūsdienās ir tieksme sadalīt dzīvi atsevišķos aspektos. Ir cilvēka darba dzīve, ģimenes dzīve, garīgā dzīve un pat brīvā laika dzīve. Tieksme atdalīt šīs dzīves jomas tā, ka tās tikai mazliet vai pat nemaz nekrustojas, reizēm pat ir vēlama. Piemēram, nav labi nest darbu uz mājām, jo tas traucē ģimenei. Arī brīvā laika nodarbēm nevajadzētu samazināt laiku, ko mēs pavadām ar Dievu.

Tomēr šādus ierobežojumus nevajadzētu attiecināt uz to, kādai vajadzētu būt mūsu garīgās dzīves lomai visā mūsu eksistencē. Kristieša darbs izaug no sadraudzības un sadarbības ar Dievu. Darbs ir viens veids, kā mēs varam praktizēt Dieva klātbūtni. Mūsu reliģiskās dzīves sadalīšana, Dieva ierobežošana uz vienu dienu, vienu stundu vai pat vienu dzīves jomu nozīmē atnest Dieva klātbūtni citās jomās.

Divi jautājumi: vispirms jautā sev, vai tu sadali savu garīgo dzīvi. Pēc tam, ja tu to dari, kā tu vari mācīties ļaut garīgumam valdīt visā, ko tu dari? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

1Moz 3. nodaļa, Māc 2:18–23, Ef 6:5–8. Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Kārdināšana un krišana” (52.–62. lpp.).

Darbs – lāsts vai svētība? Šķiet, ka tas nāca kā daļa no grēka lāsta (1Moz 3:17). Rūpīgāka lasīšana atklāj, ka zeme bija tā, kas tika nolādēta, nevis darbs. Elena Vaita apliecina, ka Dievs bija paredzējis uzdevumu strādāt kā svētību: “Grūtību un smaga darba pilnā dzīve, kas turpmāk būs cilvēka liktenis, – tika piešķirta mīlestībā. Šādu skolu prasija grēks, lai cilvēks atkal iemācītos valdīt pār sevi, ierobežojot savas iekāres un kaislības. Tā bija daļa no Dieva lielā plāna, kas dziedinātu cilvēku no grēka pazemojošā un iznīcinošā iespaida.” (“Sentēvi un pravieši”, 60. lpp.) Varbūt mēs to esam padarījuši par lāstu ar monotonumu, pārstrādāšanos un tā lomas pārvērtēšanu savā dzīvē? Lai arī kāda būtu mūsu situācija, mums ir jāmācās nolikt darbu tā pareizajā vietā. Kristīgajai izglītībai ir jāpalīdz mums iemācīt cilvēkiem darba vērtību, vienlaikus nepadarot to par elku.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Izlasi Māc 2:18–24. Kā Salamans var uzskatīt darbu gan par svētību, gan par lāstu vienā un tajā pašā vietā Bībelē? Kādi ir netieši mājienu tekstā par to, kas rada atšķirību tajā, kas darbs mums kļūst?

2. Ar darba palīdzību mēs rūpējamies par savām ģimenēm. Kā mēs varam nodot pozitīvu attieksmi pret darbu saviem ģimenes locekļiem?

3. Robeža starp izcilību darbā un darbaholismu reizēm ir ļoti smalka. Kā mēs varam nepārkāpt šo robežu? Sk. Māc 2:23.

4. Pāvils ļoti skaidri apliecināja: “Jo, kad bijām pie jums, mēs noteicām jums: ja kas negrib strādāt, tam arī nebūs ēst” (2tes 3:10). Šis princips, protams, pasaka ļoti daudz. Kādas būtu dažas situācijas, uz kurām to nevarētu attiecināt? Tas ir, kāpēc mums ir jābūt drošiem, ka nepadarām to par dzelzs likumu, ko nekādā gadījumā nevar pārkāpt?